

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

Knutfoss Kraft AS
7870 GRONG

FAKSELISTE
Dato: 11 461
08.08.2011
Mc do
523

Vår dato: 04 AUG 2011
Vår ref.: NVE 201005611-7 ki/oeqr
Arkiv: 312 /139.C1Z
Deres dato: 08.11.2010
Deres ref.:

Saksbehandler:
Øystein Grundt
22 95 93 89

Knutfoss Kraft AS - Søknad om endring av damhøyde for inntaksdammen til Knutfoss kraftverk i Elstadelva i Grong kommune

NVE finner ikke grunnlag for omgjøring av konsesjonsvilkår etter vannressursloven § 28. Etablert damhøyde for Knutfoss kraftverk er i strid med konsesjonen av 04.12.2006, og NVEs vedtak av 08.04.2010 om senking av damhøyde står ved lag.

Knutfoss Kraft AS har i brev av 16.12.2010 påklagd NVEs vedtak datert 30.11.2010 om avvisning av søknad av 08.11.2010 om å opprettholde høyde på etablert damkrone i Knutfoss kraftverk. Det var klaget i rett tid, jf. forvaltningsloven § 29. NVE oversendte klagen til Olje- og energidepartementet (OED) 11.01.2011.

Departementet svarte NVE 24.06.2011 med at søknaden om opprettholdelse av damhøyde ikke kan anses som en klage. Det er på det rene at klagefristen har utløpt for lengst.

Departementet mener at søknaden må behandles som en anmodning om omgjøring etter vannressursloven § 28 og ber NVE foreta en vurdering om det er grunnlag for å foreta en omgjøring av fastsatt høyde på damkrone.

§ 28 i vannressursloven omhandler omgjøring av konsesjoner og lyder: *"I særlige tilfelle kan vassdragsmyndigheten oppheve eller endre vilkår eller sette nye vilkår av hensyn til allmenne eller private interesser."*

Knutfoss Kraft AS fikk konsesjon til bygging av Knutfoss kraftverk den 04.12.2006 på nærmere bestemte vilkår, herunder at plassering av inntaksdam skal være nedenfor veibrua og høyden på damkrone ikke skal demme ned Hervollhøla av hensyn til forekomst av elvemusling. Flere av vilkårene for konsesjonen, herunder plassering av inntaksdam, ble påklaget av Knutfoss kraft AS, men OED har i vedtak av 26.03.2007 stadfestet NVEs vilkår for utbyggingen.

Inntaksdammen til kraftverket er bygget, og NVE har gjennom tilsyn funnet at damkronen hever vannstanden oppstrøms inntaket slik at vannstanden i Hervollhøla blir påvirket. NVE fattet derfor vedtak den 08.04.2010 om at inntaksdammen må senkes med 70 cm slik at overløp samsvarer med vannspeil

E-post: nve@nve.no, Internett: www.nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 22 95 95 95, Telefaks: 22 95 90 00

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Drammensveien 211
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Vestre Rosten 81
7075 TILLER
Telefon: 72 89 65 50

Region Nord
Kongens gate 14-18
8514 NARVIK
Telefon: 76 92 33 50

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG
Telefon: 33 37 23 00

Region Vest
Naustdalsvn. 1B
Postboks 53
6801 FØRDE
Telefon: 57 83 36 50

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR
Telefon: 62 53 63 50

ved normal vannstand i Hervollhøla. Dette vedtaket ble påklaget av Knutfoss Kraft AS i brev av 20.04.2010, men OED stadfestet NVEs vedtak i brev av 13.10.2010.

Knutfoss Kraft AS begrunner sin søknad med at en reduksjon i damhøyde vil gi driftsmessige ulemper for kraftverket. De mener også at damhøyden ikke berører påvist forekomst av elvemusling da den befinner seg i Hervollfossen som munner ut i Hervollhøla.

Anmodningen om omgjøring som nå er fremmet må etter NVEs syn også vurderes etter relevante paragrafer i naturmangfoldloven som er kommet etter konsesjonen ble gitt. I dette tilfelle gjelder dette etter vår vurdering primært § 5, der det heter:

"Målet er at artene og deres genetiske mangfold ivaretas på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder."

Generelt legger NVE i vurderinger etter denne paragrafen betydelig vekt på forekomster av rødlistede arter som kan bli påvirket. I dette tilfelle gjelder det kjent forekomst av elvemusling som har status som sårbar (VU) i rødlista fra 2010. I tillegg er arten beskyttet gjennom Bern-konvensjonen, og DN har utarbeidet egen handlingsplan for arten for å i et langsiktig perspektiv bevare og ev. styrke forekomstene av elvemusling.

NVE har i e-post datert 1.12.2010 fått bekreftet av Knut Fredrik Øy som foretok kartlegging i Elstadelva 2006 at den aktuelle forekomsten av elvemusling befinner seg nedenfor fossen. Vi refererer her denne e-posten:

"Du etterspurte mer eksakt posisjon for funn av elvemusling nedenfor Hervollfossen, jmfør rapporten av 05.07.2006. Som jeg presiserte i telefon var undersøkelsen grovmasket, og langt fra alle individer av elvemusling i Hervollhøla ble i dette arbeidet dokumentert. Men uansett, posisjon for de registrerte elvemuslingene i nedkant av fossen er WGS 84: N 64° 30.749', E 12° 27.215'. Muslingene ble funnet et par titalls meter nedenfor fossen, langs nordbredden av høla, rett utenfor en slags "strand" med grei adkomst fra grusveien, hvis jeg ikke husker feil."

NVE ser det slik at det ikke er grunnlag for å endre synspunkt om at tiltaket direkte berører Hervollhøla og dermed en kjent forekomst av elvemusling. Oppdemmingen vil kunne medføre at forekomsten forsvinner. Etter vårt syn vil dette være i konflikt med de vurderinger som lå til grunn for fastsettelse av vilkår i konsesjonen for kraftverket og også naturmangfoldloven § 5 som har kommet til i ettertid.

Vi finner ikke grunnlag for å vektlegge mulige driftsmessige problemer da det er selskapets ansvar at et kraftverk bygges i samsvar med de vilkår som er fastsatt i en konsesjon.

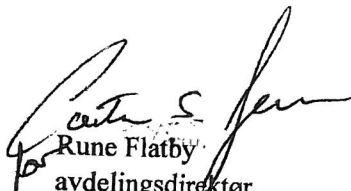
NVEs konklusjon

NVE mener at inntaksdammens høyde berører vannspeilet i Hervollhøla og dermed forekomsten av elvemusling. Dette er i strid med konsesjonsvilkårene og merknadene til disse, jf. vårt notat "Bakgrunn for vedtak" som fulgte konsesjonen. Av hensyn til artens status kan vi ikke se at det er grunnlag for å omgjøre tidligere vilkår om at vannspeilet ikke skal demme opp Hervollhøla. Det betyr at NVEs vedtak av 08.04.2010 om senking av damhøyde står ved lag.

Det følger av forarbeidene til vannressursloven § 28 om omgjøring av vilkår at dette ikke er et enkeltvedtak som kan påklages, jf. Ot.prp. nr. 39 (1998-99) side 345.

Med hilsen

Rune Flatby
avdelingsdirektør

Øystein Grundt
seksjonssjef

Kopi: Olje- og energidepartementet, Postboks 8148 Dep, 0033 Oslo
Fylkesmannen i Nord-Trøndelag, Postboks 2600, 7734 Steinkjer